

“Ave, Europa!”

Пахльовська та Україна: любов з присмаком гіркоти

Ірина Ізотова

канд. фіз.-мат. наук,
наук. співр. Астрономічної
обсерваторії Київського
національного університету імені
Тараса Шевченка,

вчений секретар
Українського міжнародного комітету
з питань науки та
культури при НАН України,
м. Київ

Щасливі люди не помічають плину часу... Якщо 15 січня 2009 р. о 18 год. ви були в Українському домі, ця помовка саме про вас. Понад три години там тривала презентація нової книги **Оксани Пахльовської** “Ave, Europa!” І всі ці три години для присутніх на презентації були щасливими годинами: щасливими від відчуття свята, зустрічі з високою та невідомою культурою, можливості чути і спілкуватися з талановитим автором — знаним науковцем зі світовим ім'ям, розумними і цікавими гостями та співбесідниками. Велика зала для презентацій не могла вмістити всіх бажаючих — багатьом довелося простояти весь вечір, але від цього відчуття свята не було зіпсованим.

На презентації виступили: **Оксана Пахльовська**, **Лариса Копань** (директор видавництва “Пульсар”, що видало книгу), академіки НАН України **Микола Жулинський** та **Іван Дзюба**, поети **Ліна Костенко** і **Борис Олійник**, головний редактор газети “День” **Лариса Івшина**, професори Національ-

ного університету “Києво-Могилянська академія” **Володимир Панченко** та **В'ячеслав Брюховецький**, медик та громадський діяч **Ольга Богомолець**, молоді талановиті публіцисти та журналісти **Дмитро Дроздовський** і **Жанна Безп'ятчук**. У залі було багато знаних людей, серед яких **Михайло Горинь**, міністр освіти і науки України **Іван Вакарчук**, шеф-редактор тижневика “Український тиждень” **Юрій Макаров**, багато молоді та представників ЗМІ.

Книга Оксани Пахльовської “Ave, Europa!” — це збірка статей, доповідей, публіцистичних есе, написаних у період з 1989 року по 2008 рік. Книжка, що налічує понад 600 сторінок, має п'ять промовистих розділів: “Старт з руїни космодрому”, “Десятиліття втрачених можливостей”, “Майдан: друге падіння Берлінського муру”, “Помаранчева Україна: перемога і ризик”, “Вашингтон-Москва-Брюссель: геополітичні кросворди постпомаранчевої України”. Текст починається зі статті О. Пахльовської, надрукованої далекого 1992 року в “Літературній

Україні” — “Відкритий лист до всіх, хто любить Україну”, а завершується книжка інтерв’ю, яке вона дала 2006 року газеті “День”: “Колись молоде серце Європи буде битися в Україні”. Тобто в книзі охоплено період історії сучасної України від переддня падіння Берлінського муру до часу, коли пост-помаранчева Україна стала “больовим нервом” цивілізаційного протистояння між Росією та Заходом на тлі глобальної світової кризи.

Книга “Ave, Europa!” — це живий подих інтелектуальної думки талановитої дослідниці, глибокий та вичерпний аналіз історичної ситуації у кількох векторах: історії, культури, політики. Основна тема: культурна реінтеграція (саме повернення, а не долучення) України в Європу як передумова для її політичної інтеграції. Згідно з одним із тверджень Оксани Пахльовської, Україна може вийти з макро-Бермудського трикутника Америка - Росія - Європа лише віднаходячи свою європейську природу та віддаючи пріоритет своїй європейській політичній і культурно-науковій стратегії. Чому нам належить тяжіти саме до Європи? Відповідь Оксани Пахльовської: “...Країни Східної Європи, що мають культурну самоповагу, вибирають виключно Європу. Країни, які такої самоповаги не мають, фатально притягують до себе Росія: там без зайвих зусиль можна розчинитися і НЕ БУТИ”.

Автор аналізує внутрішні та зовнішні соціокультурні й політичні механізми, які стоять на перешкоді цього процесу, розглядає шляхи і методи їх подолання. Викладене в книзі — це пильний, водночас критичний та доброзичливо налаштований погляд на сучасні події очима глибоко української людини, але погляд з позицій європейця, погляд “звідти”. Як зазначив у своєму виступі Микола Жулинський: “...Україноцентризм твору — очевидний, бо в кожній думці, кожному реченні та слові звучать і невідомі любов, і біль та переживання за Україну”. У книзі Оксани Пахльовської чимало уваги приділено питанню відносин України та Росії. Позиція автора чітка й безальтернативна: “...Росії потрібна слабка Україна, а Європі потрібна Україна сильна”. Але, як акцентував у своєму виступі професор В. Панченко, найскладніше та найактуальніше — це Україна у стосунках сама з собою. У цьому сюжеті книги найбільше кольорів і сформульовано не один гіркий діагноз сучасній Україні. І написано так чесно та відверто, без прикрас, що навіть і сам собі не завжди насмілишся зізнатись. Але у житті так, як у медицині, — якщо немає, або

неправильно поставлено діагноз, то й годі сподіватись на одужання... А за нього слід боротись.

Наведу окремі думки, які звучали та обговорювались у виступах.

“Книга спонукала серйозно задуматись над тим, що духовні цінності - не абстракція, а фундамент всього буття людини... “Ave, Europa!” дає зрозуміти, чому саме нам слід прагнути у Європу: це той простір, де кожна конкретна нація може утвердитись і природно розвиватись...” (Ж. Безп’ятчук); *“Це книга великого духовного формату. Кожна стаття стимулює до думання... Дух праці просякнутий намаганням подолати табу... Дослідження Оксани Пахльовської поборює розшматованість, розцентрованість української культури...”* (І.Дзюба).

“Ключові слова книги — культура, атрибуція культури, повернення у Європу, комунікація зі світом, інституція у світі... Надмета книги — змінити ментальність українців...” (В. Панченко). *“На відміну від тих, хто розпинається на майданах питанням “Що робити?!” , Оксана Пахльовська знає і що треба робити, і як саме... Попереду економіки в якості локомотива слід пускати культуру... Книга — глибока, смілива, її вихід — непересічна подія нашого життя...”* (Б. Олійник); *“Оксана Пахльовська — мужня людина, якщо після тієї високої “планки”, яку поставила Ліна Костенко, вона взялася за перо... Спасибі за цю мужність.”* (О. Богомолець); *“Опікається душа читача, коли він пройде від першої до останньої сторінки... Хотілось би, щоб книга була у всіх куточках України. Щира вдячність за спів-*

працю спонсорам — Богдану Гаврилишину та Йосипу Зісельсу, голові Асоціації єврейських організацій та об- щин” (Л. Копань) .

Якщо у Вас буде нагода, пошукайте в Інтернеті і прочитайте цікаві роздуми з приводу книги “Ave, Europa!” молодих талановитих авторів Дмитра Дроздовського та Жанни Безп’ятчук, не пошкодуєте. Книга “Ave, Europa!” — розумна і стильна Вона згуртовує навколо себе тих, хто любить Україну — широ і невідомо... Відчуйте себе не самотньою людиною: поспілкуйтесь з талановитим та розумним твором — прочитайте книгу самі та долучіть хороших і розумних друзів.

